

Початкова освіта на сучасному етапі

ABC

Дорогі вчителі!
Бажаємо вам з любов'ю
Учнів уважних, слухняних,
Щастя і здоров'я.
Щоб 1 вересня
Рік за роком ви зустрічали,
Добрих і славних діточок
Успішно навчали!
Терпіння, бадьорості, сил,
Поменше в зошитах помилок
Щоб кожен ваш день був
Сповнений успіхів і посмішок

С 1 сентября!

Нормативні документ

- Лист МОН України від 09.06.2016 №1/9-296 "Про структуру 2016/2017 навчального року та навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів"
- Лист МОН України від 29.06.2016 №332 "Про Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами (за нозологіями) у 2016/2017 навчальному році"
- Наказ МОН України від 05.08.2016. "Про затвердження змін до навчальних програм для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів"
- Лист МОН України від 17.08.2016р. №1/9-437 "Методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах у 2016-2017н.р."
- Наказ МОН України від 19.08.2016р. "Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи"

Розвантаження та оновлення програм для початкової школи

Від розмов — до практики

З 1 вересня цього року вчитися будемо по-новому - Міністерство освіти взялося за оновлення та розвантаження програм початкової школи.

18 серпня, на педагогічній конференції «Про підсумки розвитку дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти у 2015/2016 навчальному році та завдання на 2016/2017 навчальний рік» міністр освіти і науки України Лілія Гриневич презентувала Концепцію «Нової української школи» – ідеологію реформи середньої освіти, що почне діяти в 2018 році.

Першими кроками в її реалізації стали нові програми для початкової школи, за якими учнів навчатимемо уже з 1 вересня.

Проект оновлення програм початкової школи ґрунтувався на великому он-лайн обговоренні на відкритій платформі EdEra, де були виставлені чинні програми, і всі бажаючі, авторизувавшись, могли залишити там коментарі і пропозиції.

Цей проект – перший крок до Нової української школи.

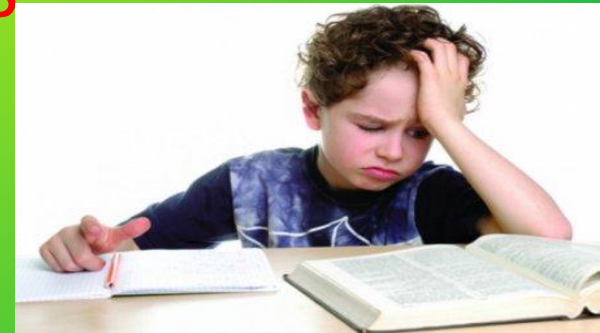
- Спільний проект МОН та Ed-Era.com 1
- За підтримки Міжнародного фонду «Відродження»
- До оновлених програм підготовлені нові вимоги до оцінювання досягнень учнів та нові методичні рекомендації.
- Проект розвантаження та оновлення програм початкової школи – крок до повного оновлення стандартів середньої освіти, які будуть запроваджені з 2018 року

Завдання проекту:

- видалення з програм зайвої інформації (спрощення) ;
- усунення дублювання;
- більш логічний виклад важливих тем (ядро знань) ;
- запровадження компетентісного підходу.

Кардинально змінені цілі навчання дітей:

Перша – *дати творчу свободу вчителю,*
друга та головна – *у кожному учневі*
потрібно бачити особистість

Змінено 13 програм 1-4 класів

- «Українська мова»
- «Математика»
- «Літературне читання»
- «Інформатика»
- «Трудове навчання»
- «Образотворче мистецтво»
- «Мистецтво»
- «Музичне мистецтво»
- «Я у світі»
- «Фізична культура»
- «Природознавство»
- «Іноземні мови»
- «Основи здоров'я»

Ключові зміни

- знято фіксовану кількість годин на вивчення кожної теми - тепер учителі визначатимуть їх самотійно, враховуючи рівень підготовки класу, наявність навчально-методичного забезпечення та регіональні особливості;
- знято дублювання змісту у навчальних предметах «Основи здоров'я», «Я у світі», «Природознавство» ;
- Здійснено перерозподіл тем між класами, щоб привести процес навчання у відповідність до вікових можливостей молодших школярів та принципу здоров'язбереження ;
- уніфіковано термінологію програм, якою мають послуговуватися вчителі та автори підручників, її наближено до вікових особливостей молодших школярів.

Українська мова - що змінено?

- знято складні для учнів початкової школи теми: «Умовне позначення слів», «Спосіб умовного позначення речень», «Складання речень за поданою графічною схемою»;
- посилено практичне ознайомлення з реченням ;
- Звукові схеми складних слів, наприклад, “ящірка”, вирішили подавати у 3-ому класі, а в першому залишити лише прості.
- осучаснено перелік словникових слів (замість комбайнер, фартух, фанера – радісний, милосердний, співчуття тощо);
- зроблено акцент на розвитку усного мовлення, а не на побудові речень за схемами ;
- уведено жанр есе (розмірковування в довільній формі на будь-яку знайому тему) у 3-му класі, щоб стимулювати дітей вільно висловлювати свою думку (замість текст-роздум, текст-міркування, текст-розповідь, які перенесені в старші класи)
- Деякі заскладні теми, як-от «Правопис особових закінчень дієслів», перенесли також у старші класи.

Математика - що змінено?

- зміщено акценти із знаннєвих результатів на діяльнісні (враховано пропозиції щодо необхідності реалізації диференційованого підходу до учнів з різними навчальними можливостями) ;
- у програмах 1-2 класів знято вимоги щодо знання напам'ять таблиць додавання та віднімання в межах 10 та 20, таблиць множення та ділення. Тільки у 3-му класі школярі мусять навчитися рахувати без допоміжних матеріалів;
- вчителі зможуть самотійно збільшувати кількість годин на вивчення складних тем, що забезпечить усвідомлене оволодіння відповідною обчислювальною навичкою.

Літературне читання - що змінено?

- Проаналізовано та оновлено коло читання в кожному класі
З програми вилучили вивчення творів 49 неактуальних радянських письменників, натомість наповнили навчальну програму іменами сучасних авторів - Мар'яни Савки, Наталки Поклад, Лесі Ворониної, Зірки Мензатюк, Сергія Гридїна, Андрія Куркова, Катерини Штанко (з використанням рекомендаційних списків дитячої літератури від Національної бібліотеки України для дітей).
- Планується видання хрестоматії для учнів початкових класів для серії «Шкільна бібліотека», до якої увійдуть твори сучасних авторів .
- Скасовано кількісний показник темпу читання, зроблено акцент на розвитку якісного читання дітей – вчитель має розвивати не лише темп, а й спосіб читання, виразність, правильність, розуміння прочитаного.
- Змінено підходи до аналізу тексту – оцінювати не героя (позитивний-негативний), а вчинки, стимулювати дитину висловлювати свої емоції від прочитаного, розвивати задоволення від читання, а не вимагати виконання інструкцій.

Природознавство - що змінено?

- дотримання принципу послідовності викладання матеріалу і поступовості у нарощуванні складності ;
- уточнено термінологію;
- зменшено кількість проектів, при цьому розширено їхню тематику, наближено до інтересів дітей. Замість десяти проектів відтепер у перший рік навчання готуватимуть два проекти і по чотири у наступних класах;
- чимало тем з природознавства, інформація про які є заскладною і не відповідає віку, наприклад, «Опріснення води» чи «Встановлення джерел забруднення повітря», вилучать з програми початкової школи, і вивчатимуть у курсі географії у старшій школі.

Музичне, образотворче мистецтво та фізкультура - що змінено?

- зменшено теорію, декомунізовано зміст (вилучено пісні «Вниз по матушке, по Волге», «Священная война» тощо), додано сучасних авторів, збільшено час на рухову активність і творчість;
- прибрані психологічно шкідливі ігри, скасована муштра «рівняйсь-струнко», додані сучасні активні ігри на співпрацю і взаємодопомогу, додані здоров'язбережувальні модулі, прибраний контроль нормативів.

На уроках буде більше вправ з оздоровчої гімнастики та релаксації, а також більше рухливих ігор.

Орієнтовні вимоги до оцінювання
навчальних досягнень учнів 1-4
класів та методичні рекомендації до
оновлених програм початкової
школи **стали більш демократичними.**

- **ПРІОРИТЕТ – використання компетентісного підходу в навчанні молодших школярів.**
- Для цього в методичних рекомендаціях **ДЕТАЛЬНО РОЗ'ЯСНЮЄТЬСЯ:**
- як встановлювати міжпредметні зв'язки (особливо для предметів мовного циклу);
- як проводити інтегровані та бінарні інтегровані уроки, окремо для кожного класу початкової школи, з врахуванням вікових особливостей дітей, визначається програмний матеріал, в рамках якого рекомендовано проводити інтегровані уроки;
- як проводити “тематичні дні” (коли всі уроки за розкладом спрямовують на реалізацію єдиної виховної мети, що знаходить логічне продовження у виховному заході);
- як посилити практичну спрямованість навчання (розраховано різні організаційні форми, методи навчання, способи навчальної взаємодії).

Оцінювання навчальних досягнень

- Відтепер оцінювання – це конфіденційна інформація, що стосується лише вчителя, дитини та її батьків. Навчальні досягнення учнів не мають озвучувати на батьківських зборах чи вивішувати публічно у вигляді різноманітних рейтингів.
- Нагадуємо, що оцінювання в 1 класі немає,
- **а 2 клас** також може не оцінюватися за рішенням педагогічної ради школи.
- Вимоги до оцінювання розроблено з урахуванням вікових особливостей дітей – окремо для 1,2,3,4 класів (у попередньому документі вимоги були загальні для учнів 1-4 класів).

Домашні завдання **забиратимуть менше часу і сил.**

У МОН вирішили, звичайно, не повністю відмінити, але зменшити обсяги домашніх завдань. Відтепер домашніх завдань не буде на вихідні, свята та канікули. Це — на радість і дітям, і батькам, які також разом з ними “вчаться”.

Так, у перших класах домашніх завдань не повинно бути зовсім!!!

в 2 класі – не більше, ніж дитина може виконати самотійно за 45 хвилин;

в 3 класі – за 1 годину 10 хвилин;

у 4 класі – за 1 годину 30 хвилин.

З олівцями, але без червоної ручки.

- **РЕКОМЕНДОВАНО** користуватись олівцем дітям у першому класі – за рішенням учителя, відповідно до рівня готовності дітей. Час і етап переходу на кулькову ручку визначає сам вчитель, індивідуально для кожної дитини.

На розсуд учителя:

- допускається виправлення умкою, або закресленням

- Учителям також **не рекомендують користуватися червоною ручкою** при перевірці письмових робіт в адаптаційному періоді (у 1 класі).
- Колір ручки для виставлення оцінок у зошитах і щоденниках вчитель може вибирати самостійно.

Каліграфічне письмо не буде оцінюватися

- **Наявність**

охайних виправлень, здійснених самою дитиною, не впливає на зниження балу за роботу.

- Залишилася тільки вимога, що письмо має бути охайним та розбірливим. Учням також не будуть знижувати оцінки за “неправильний” відступ кількості клітинок та рядків.
- Знято щомісячну оцінку за ведення зошитів.
- Вилучено вимоги щодо підписання зошитів.

- АУДІЮВАННЯ (оцінювання аудіативних умінь)

у 2-4 класах здійснюватимуть на уроках літературного читання.

- **ЛИШЕ ДІАГНОСТИЧНИЙ** характер нестиме перевірка читання в кінці 1 класу

- **ЗНЯТО ОЦІНЮВАННЯ темпу читання.**

Кількісні показники темпу читання лишилися, але **НАГОЛОШУЄТЬСЯ**, що ці показники –орієнтир для розвитку темпу читання, а не для перевірки та оцінювання.

НАГОЛОШЕНО, що при перевірці навички читання вголос пріоритетним є перевірка РОЗУМІННЯ дитиною прочитаного тексту.

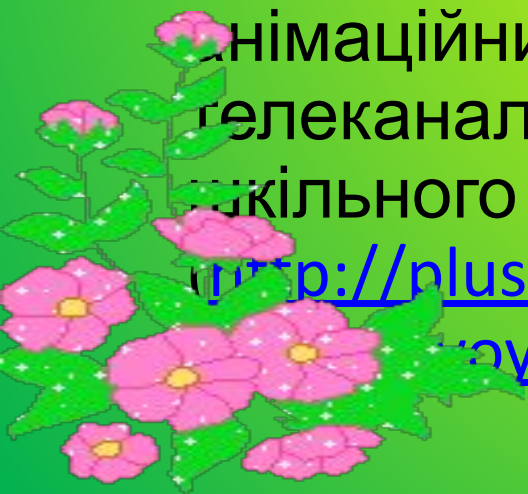

**НЕ ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ тематичні перевірки
(контрольні роботи) та підсумкове
оцінювання за тему з предметів:**

- “Я у світі”;
- “Основи здоров’я”;
- “Трудове навчання”;
- “Образотворче мистецтво”;
- “Музичне мистецтво”;
- “Мистецтво”;
- “Фізична культура”;
- “Інформатика”.

- На виконання Указу Президента України “Про відзначення 25-ї річниці незалежності України” від 3 грудня 2015 року №675 Міністерство пропонує провести в загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України Перший урок у 2016/2017 навчальному році, присвячений відзначенню цієї знаменної дати.
- Пропонується така тема Першого уроку для учнів 1-4 класів: «Це наше і це твоє». Матеріали до уроку, а саме - мультфільми, розроблено анімаційним розважально-пізнавальним телеканалом для сімей з дітьми дошкільного та шкільного віку ПЛЮСПЛЮС.

(<http://plus-plus.tv/dyvys/programy/multseriyal/na-tye-ochima-ditey-651302.html>)

Сьогодні усі надзвичайно красиві,
Тож сонечком сяйте та будьте щасливі.
Ці зустрічі з Вами цікаві, охочі,
Щоб зорями сяяли вчительські очі,
А учні у школі трудились на славу,
І вище ваш труд цінувала держава!!!

Колеси,

дякую за увагу!

ВАС ЧЕКАЄ
УСПІХ!!!

